

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою
ДМШ №1 ім. П. Майбороди

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор ДМШ№1
ім. П. Майбороди

Протокол №1
від 05 вересня 2022р.

_____Є.Дудник
наказ № 26/1- Д
від 05 вересня 2022р.

**Освітня програма з музичного мистецтва
Полтавська дитяча музична школа №1 імені П. Майбороди
Полтавської міської ради
початкового елементарного підрівня,
складена на основі типової навчальної програми:
«Музичний інструмент Труба»**

Полтава
2022

ВСТУП

Навчальна програма з навчальної дисципліни «Музичний інструмент труба» містить загальний нормативний зміст, обсяг та результати навчання учнів початкової мистецької освіти елементарного підрівня музичного мистецького спрямування.

Типова навчальна програма встановлює мету, завдання навчальної дисципліни відповідно до ключових компетентностей, рекомендовані форми організації освітнього процесу, види навчальних занять, методи навчання, формі засоби поточного та підсумкового контролю, рекомендації щодо його проведення, а також критерії оцінювання рівня досягнень результатів навчання.

Опанування нормативного змісту типової навчальної програми дає можливість здобувачам освіти набути визначених типовою освітньою програмою з музичного мистецтва (інструментальні класи: труба) компетентностей у своєму повсякденному житті, а також продовжити навчання на наступному підрівні початкової мистецької освіти за фахом або спорідненим видом мистецтва.

Навчальна програма орієнтована на здобуття початкової музичної освіти елементарного підрівня здобувачами освіти (учнями) у мистецьких школах (музичних школах, музичних відділеннях шкіл мистецтв), а також може бути використана іншими суб'єктами освітньої діяльності, які реалізують програми позашкільної освіти за мистецьким напрямом. Нормативний зміст типової навчальної програми розрахований на дітей, які розпочинають навчання в 6-7 років (перший клас початкової загальноосвітньої школи), а також може бути реалізований у навчанні осіб старшого віку, які не мають початкових компетентностей, формування яких передбачено цією типовою навчальною програмою. У разі навчання осіб, старших за 6-7 років, кількість років навчання для опанування змісту типової навчальної програми може скорочуватись з урахуванням психофізичного розвитку учня/учениці, його/її можливостей, темпу опанування ним/нею нормативного змісту для досягнення результатів навчання, передбачених для

четвертого року здобуття освіти на елементарному підрівні. У цьому випадку знайомство та вивчення теоретичної бази та оволодіння практичними навичками ущільнюється в часі.

Мета та завдання нормативного змісту типової навчальної програмиз навчальної дисципліни «Музичний інструмент труба»

Мета нормативного змісту типової навчальної програми полягає в залученні учня/учениці до музичної культури, прищепленні інтересу і любові до музики; ранньому виявленні та розвитку творчого потенціалу учнів; формуванні, розвитку та удосконаленні початкових навичок володіння інструментом (труба), визначених типовою освітньою програмою (як музично-виконавська компетентність); розкритті емоційності та музикальності під час відтворення музичних творів із застосуванням необхідних засобів музичної виразності; виробленні мотивації до самостійного навчання шляхом залучення до пошуку, прослуховування, вивчення та виконання творів музичного мистецтва для гри на трубі.

Вимоги до матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу

Клас для занять з навчальної дисципліни «Музичний інструмент труба» має бути відповідно мебльований (письмовий стіл, стільці, шафа, вішак для одягу, дзеркало) та забезпечений необхідним набором **обов'язкових** матеріальнотехнічних засобів: мідними духовими музичними інструментами (трубами), фортепіано, пюпітром, метрономом, нотною та методичною літературою, наочними посібниками, методичними зразками та іншими ресурсами згідно з Нормативами матеріально-технічного забезпечення мистецьких шкіл, затверджених наказом Міністерства культури України від 19.06.2014 № 475 (зі змінами).

На початковому етапі навчання гри на трубі бажаним є застосування пластикових інструментів (*ptrumpet*), спеціально розроблених для дітей, так званих «кишенькових» труб (*pocket trumpet*) або корнетів, особливо корнетівсопрано строю мі-бемоль, що значно спростить процес засвоєння правильної виконавської постановки.

Нормативний зміст, обсяг навчальної дисципліни та результати навчання

Перший рік навчання

Навчальні модулі	Зміст навчання	Результати
<p>Навчальний модуль 1. Донотний період навчання.</p> <p>Видобування перших звуків без труби із застосуванням методу дзижчання (buzzing).</p> <p>Формування правильної постановки, положення мундштука на губах та раціонального виконавського дихання.</p> <p>Початок застосування нотної грамоти.</p>	<p>Ознайомлення з будовою труби.</p> <p>Конструктивні особливості труби та догляд за інструментом.</p> <p>Робота над правильною постановкою тулуба, рук, ніг, мундштука на губах (бажане застосування мундштучного візуалізатора).</p> <p>Поняття раціонального виконавського дихання, вправи для його розвитку.</p> <p>Виконання вправ, що базуються на цілих тривалостях (нотах та паузах).</p>	<p>Знає будову інструмента та розуміє, як доглядати за трубою.</p> <p>Вміє видобувати звук, використовуючи buzzing - метод дзижчання (з мундштуком та без нього).</p> <p>Розуміє, як правильно тримати інструмент, використовує вільну, природну постановку голови, тулуба, рук та ніг.</p> <p>Відчуває положення мундштука на губах.</p> <p>Вміє вирізняти просте та виконавське дихання.</p> <p>Виконує елементарні вправи, що базуються на цілих тривалостях</p>
<p>Навчальний модуль 2. Постановка виконавського дихання.</p> <p>Продовження застосування нотної грамоти, формування сприйняття нотного тексту.</p>	<p>Правильна постановка та коригування виконавського дихання, комплекс вправ для його розвитку.</p> <p>Формування елементарних навичок читання нотного тексту.</p> <p>Виконання вправ, що базуються на цілих та половинних тривалостях (нотах та паузах).</p> <p>Удосконалення правильної та зручної постановки виконавського апарату.</p> <p>Поняття музичної пам'яті та її розвиток.</p> <p>Формування усвідомлення відповідн ості між інтенсивністю видиху та силою звука .</p>	<p>Знає, чим відрізняється виконавське дихання від звичайного, виконує вправи для його опанування.</p> <p>Виконує по нотах простий музичний матеріал.</p> <p>Розрізняє запис тривалостей нот (ціла, половинна) та відповідні паузи. Фіксує початок і кінець музичного тексту.</p> <p>Розуміє зміст прослуханого, намагається вербально виразити власне емоційне ставлення до прослуханого твору.</p> <p>Розуміє важливість регулярних домашніх занять для опанування виконавським диханням та тренування амбушуру.</p> <p>Виконує на концерті не менше ніж</p>

	<p>Комплексна підготовка до концертного виступу.</p> <p>Перший концертний виступ (за участі концертмейстера чи під фонограму).</p>	<p>1 твір напам'ять.</p>
<p>Навчальний модуль 3. Організація первинних аплікатурних навичок. Штрих <i>detache</i>.</p> <p>Продовження роботи над нотним текстом, вивчення четвертних нот та пауз.</p>	<p>Удосконалення правильної постановки виконавського апарату.</p> <p>Поняття якості звук а, його залежність від вільного стану виконавського апарату.</p> <p>Правильне положення пальців рук на трубі, раціональне використання основної аплікатури інструмента.</p> <p>Вивчення штриха <i>detache</i> .</p> <p>Поняття чистого інтонування, шляхи його покращення.</p> <p>Концертний виступ</p>	<p>Вміє чітко та послідовно виконувати визначені викладачем завдання.</p> <p>Демонструє елементарні знання аплікатури під час гри на труб і.</p> <p>Демонструє початкові навички гри на трубі штрихом <i>detache</i>.</p> <p>Вміє концентрувати увагу на виконанні завдань, котрі опрацьовує самостійно.</p> <p>Відтворює на трубі нотний матеріал, викладений цілими, половинними та четвертними тривалостями .</p> <p>Виконує на концерті щонайменше 1 твір напам'ять.</p>
<p>Навчальний модуль 4. Продовження роботи над штрихом <i>detache</i>. Поняття: «такт», «розмір», «темп». Застосування восьмих нот і пауз.</p>	<p>Поняття тональності.</p> <p>Удосконалення правильної постановки виконавського апарату та раціонального дихання.</p> <p>Виконання вправ для розвитку діапазону.</p> <p>Розвиток навичок читання з листа із застосуванням цілих, половинних, четвертних та восьмих тривалостей.</p> <p>Застосування понять: «такт», «розмір», «темп».</p> <p>Підготовка до контрольного заходу (академічного концерту).</p>	<p>Розуміє та застосовує на практиці поняття : «такт», «розмір», «темп». Вміє виконувати складні завдання шляхом багаторазових повторень.</p> <p>Читає з листа нескладні п'єси, у яких використані цілі, половинні, чверті та восьмі тривалості у діапазоні від «ля» малої октави до ноти «соль» першої октави.</p> <p>На підсумковому контрольному заході (академічному концерті) виконує 2 різнохарактерні п'єси напам'ять.</p>

За підсумками навчального року учні повинні:

знати конструкцію труби та мати навички догляду за інструментом і мундштуком;

відтворювати звук, використовуючи buzzing – метод дзижчання(з мундштуком та без нього);

використовувати вільну, природну постановку тулуба, голови, рук та ніг;

володіти, відповідним віку та фізичному розвитку, виконавським диханням;

знати та вміти відтворювати на трубі звуки у діапазоні від ноти «ля» малої октави до «соля» першої октави;

знати основні тривалості нот (ціла, половинна, чверть, восьма) та відповідні паузи;

демонструвати елементарні навички гри на трубі штрихом *detache*;

розрізняти швидкі та повільні темпи;

мати уяву про якісний трубний звук;

вміти концентрувати увагу на виконанні завдань;

усвідомлювати важливість постійних домашніх занять;

висловлювати власне емоційне ставлення до прослуханого музичного матеріалу.

Другий рік навчання

Навчальні модулі	Зміст навчання	Результати
Навчальний модуль 1. Удосконалення виконавського дихання та його розподілу.	Робота над удосконаленням постановки виконавського апарату та дихання.	Контролює напругу амбушуру, тримає руки, пальці правої руки у правильному положенні.
Удосконалення техніки дзижчання (<i>buzzing</i>).	Виконання вправ для розвитку дихання та його ефективного розподілу.	Володіє виконавським диханням та вміє ефективно його розподіляти.
Штрих <i>legato</i> .	Формування музичного смаку та художньообразного мислення.	Знає, що таке штрих <i>legato</i> , як він позначається в нотному тексті та як його відтворити на інструменті.
Організація режиму регулярного виконання домашніх завдань.	Виконання простих вправ у	

	<p>трьохдольному розмірі. Виконання вправ методом дзижчання в діапазоні терції.</p> <p>Вивчення штриха legato</p>	<p>Відтворює на інструменті музичний матеріал у трьохдольному розмірі.</p> <p>Розуміє важливість регулярного виконання домашніх завдань.</p>
<p>Навчальний модуль 2. Знаки альтерації, аплікатура альтерованих звуків.</p> <p>Виконання щоденних вправ та вивчення мажорних гам у комфортному діапазоні.</p> <p>Ознайомлення із мінорними гами.</p>	<p>Удосконалення виконавського дихання.</p> <p>Використання різної сили звуку, ознайомлення з прийомами <i>crescendo</i> та <i>diminuendo</i>.</p> <p>Початок застосування знаків альтерації з вірною аплікатурою.</p> <p>Гра гам мажорних та мінорних у комфортному діапазоні у повільному темпі.</p> <p>Концертний виступ</p>	<p>Намагається використовувати різну інтенсивність видиху, щоб видобувати звуки різної сили.</p> <p>Знає позначення знаків альтерації та їх аплікатуру.</p> <p>Грає на інструменті гами в комфортному діапазоні та повільному темпі.</p> <p>Виконує на концерті одну п'єсу напам'ять</p>
<p>Навчальний модуль 3. Продовження вивчення мажорних і мінорних гам у повільному темпі та комфортному діапазоні.</p> <p>Контроль та коригування стану амбушуру.</p>	<p>Виконання мажорних і мінорних гам у повільному темпі та комфортному діапазоні.</p> <p>Удосконалення постановки виконавського апарату, раціонального дихання, розвиток внутрішнього слуху.</p> <p>Виконання комбінованих штрихів. Концертний виступ.</p>	<p>Вміє виконувати у помірному темпі доступні по діапазону мажорні та мінорні гами.</p> <p>Контролює стан м'язів амбушуру та діафрагми. Вміє уважно слухати та чути музику, висловлює власні враження від почутого.</p> <p>Виконує комбіновані штрихи.</p> <p>Виступає на концерті з вивченою п'єсою (п'єсами) напам'ять.</p>
<p>Навчальний модуль 4. Удосконалення штрихів <i>detache</i> та <i>legato</i>.</p> <p>Робота над музичним матеріалом із застосуванням вивчених тривалостей.</p>	<p>Виконання мажорних та мінорних гам у тональностях до двох знаків при ключі, у помірному темпі та у комфортному діапазоні із застосуванням вивчених тривалостей.</p> <p>Робота над удосконаленням</p>	<p>Виконує гами мажорні та мінорні в тональностях до двох знаків при ключі в помірному темпі та у комфортному діапазоні із застосуванням вивчених тривалостей.</p> <p>Володіє штрихами <i>detache</i></p>

	штрихів <i>detache</i> та <i>legato</i> . Організація виконання домашнього завдання, раціональне використання часу для досягнення очікуваного результату. Комплексний контрольний захід (академічний концерт).	та <i>legato</i> . Вміє раціонально використовувати час для роботи над домашнім завданням. Виконує на комплексному контрольному заході (академічному концерті) 2 різнохарактерні п'єси напам'ять.
--	--	---

За підсумками навчального року учні повинні:

контролювати правильну постановку та роботу амбушуру під час гри на трубі;

володіти виконавським диханням та навичками правильного його розподілу;

виконувати елементарні вправи, використовуючи метод дзиччання, в межах терції. володіти теоретичними знаннями про знаки альтерації, вміти їх застосовувати;

розрізняти в нотному тексті та використовувати різну динаміку;

виконувати штрихи *detache*, *legato* та комбіновані штрихи;

виконувати гами мажорні та мінорні в тональностях до двох знаків при ключі в помірному темпі та у комфортному діапазоні;

володіти навичками читання з листа простих п'єс;

вміти уважно слухати та вірно відтворювати почуте, висловлювати власні враження від прослуханого музичного твору;

вміти самостійно опрацьовувати музичний матеріал, багаторазово відтворюючи його у повільному та помірному темпах

Третій рік навчання

Навчальні модулі	Зміст навчання	Результати
<p>Навчальний модуль 1.</p> <p>Вивчення мажорних та мінорних гам і арпеджіо, до трьох ключових знаків у помірному темпі та комфортному діапазоні.</p> <p>Штрих <i>marcato</i>.</p> <p>Ознайомлення із шістнадцятими тривалостями.</p>	<p>Мажорні та мінорні гами та арпеджіо у тональностях до трьох ключових знаків в помірному темпі та комфортному діапазоні.</p> <p>Атака звуку, його згасання та завершення під час виконання штриха <i>marcato</i>.</p> <p>Бесіди про зміст та характер музичного твору, визначення засобів музичної виразності для його розкриття.</p> <p>Ознайомлення із шістнадцятими тривалостями</p>	<p>Виконує гами мажорні та мінорні, їх арпеджіо в тональностях до трьох знаків при ключі в помірному темпі та комфортному діапазоні.</p> <p>Знає, що таке штрих <i>marcato</i>.</p> <p>Визначає самостійно характер прослуханого музичного твору та вміє передати власні враження про почуте.</p>
<p>Навчальний модуль 2.</p> <p>Продовження опанування штрихової техніки.</p> <p>Ознайомлення з пунктирним ритмом (восьма з крапкою і шістнадцята).</p> <p>Формування уявлення про затакт.</p> <p>Штрих <i>staccato</i>.</p> <p>Початок застосування шістнадцятих тривалостей.</p>	<p>Розвиток слухових уявлень про якісний звук.</p> <p>Розвиток самоконтролю над виконавським апаратом.</p> <p>Удосконалення оволодіння штрихами: <i>detache</i>, <i>legato</i>, <i>marcato</i>, комбіновані штрихи.</p> <p>Ознайомлення з пунктирним ритмом (восьма з крапкою і шістнадцята).</p> <p>Поняття «затакт».</p> <p>Вивчення назв основних італійських музичних термінів.</p> <p>Підготовка до технічного заліку.</p> <p>Ознайомлення із штрихом <i>staccato</i>.</p> <p>Виконання творів із застосування м шістнадцятих тривалостей . Концертний виступ.</p>	<p>Вільно виконує штрихи <i>detache</i>, <i>legato</i>, <i>marcato</i>, комбіновані штрихи.</p> <p>Вміє контролювати якість звука під час зміни штрихів.</p> <p>Знає і розуміє використання пунктирного ритму (восьма з крапкою і шістнадцята), шістнадцятих тривалостей під час виконання вправ та творів.</p> <p>Знає що таке «затакт».</p> <p>Демонструє знання назв основних італійських музичних термінів.</p> <p>Виконує на технічному заліку гаму та етюд.</p> <p>Виконує п'єси з відповідним ступенем емоційності .</p> <p>Знає, що таке штрих <i>staccato</i>.</p> <p>Систематично виконує домашні завдання.</p> <p>Виконує на концерті одну п'єсу напам'ять.</p>
<p>Навчальний модуль 3</p> <p>Прийом <i>frulato</i>.</p> <p>Розвиток координації роботи язика та моторики пальців правої руки .</p>	<p>Ознайомлення з прийомом <i>frulato</i>.</p> <p>Розвиток координації роботи язика та моторики пальців правої руки .</p>	<p>Виконує вправи для оволодіння прийомом <i>frulato</i>.</p> <p>Вміє координувати роботу язика та рух пальців.</p>

<p>Продовження роботи над удосконалення м техніки дзижчання (buzzing). штрихів та їх комбінацій .</p> <p>Продовження роботи над чистою інтонацією.</p> <p>Виконання легких вправ методом дзижчання в діапазоні кварта.</p> <p>Концертний виступ.</p>	<p>Розвиток атаки звук а та його ведення під час виконання різних</p>	<p>Виконує легкі вправ и методом дзижчання у діапазоні кварта.</p> <p>Визначає на слух інтонаційно неточні (фальшиві) звуки та розуміє як усунути помилки .</p> <p>Самостійно контролює свій виконавський апарат під час виконання домашніх завдань .</p> <p>Виконує на концерті одну п'єсу напам'ять.</p>
<p>Навчальний модуль 4.</p> <p>Продовження роботи над формуванням якісного виконавського звук а .</p> <p>Поняття додаткової аплікатури, її правильне використання. Удосконалення оволодіння штрихом staccato.</p>	<p>Продовження роботи над штрихом staccato.</p> <p>Відпрацювання мажорних та мінорних гам комбінованими штрихами . Продовження роботи над прийомом frulato. Використання переваг додаткових аплікатурних комбінацій (за потреби) .</p> <p>Практичне виконання вправ та етюдів із застосуванням шістнадцятих тривалостей.</p> <p>Контрольний захід (академічний концерт).</p>	<p>Виконує штрихи detache, legato, marcato , staccato.</p> <p>Вміє самостійно контролювати якість звук а . Вміє використовувати додатков у аплікатуру (за потреби) під час виконання музичного твору .</p> <p>Вміє правильно та послідовно виконувати домашні завдання та обирати конкретні способи подолання труднощів під час їх виконання. Виконує на контрольному заході (академічному концерті) дві різнохарактерні п'єси напам'ять.</p>

За підсумками третього року навчання учні повинні:

- вміти правильно виконувати штрихи, detache, legato, marcato, staccato;
- самостійно контролювати якість звука, застосовуючи прийом frulato;
- виконувати мажорні та мінорні гами, арпеджіо в тональностях до трьох знаків при ключі в помірному темпі;
- читати з листа прості п'єси;
- застосовувати додаткову аплікатуру (за потреби);
- розуміти значення основних музичних термінів;
- визначати на слух характер музики та висловлювати власні враження від почутого;
- виконувати легкі вправи, використовуючи метод дзижчання, у межах кварта;
- вміти самостійно контролювати стан виконавського апарату, координувати роботу язика, пальців правої руки та дихання;
- знати як оптимально розподілити зусилля під час виконання домашніх завдань.

Четвертий рік навчання

Навчальні модулі	Зміст навчання	Результати
<p>Навчальний модуль 1. Розвиток рухливості пальців та гнучкості амбушуру. Продовження опанування техніки дзижчання.</p>	<p>Вивчення мажорних і мінорних гам та арпеджіо в оберненні в тональностях до чотирьох ключових знаків у помірному темпі та комфортному діапазоні. Виконання простих вправ та легких п'єс методом дзижчання у діапазоні квінти (сексти). Продовження роботи над штрихами <i>detache</i>, <i>legato</i>, <i>marcato</i>, <i>staccato</i>. Відпрацювання комбінованих штрихів.</p>	<p>Виконує гами, арпеджіо та його обернення в тональностях до чотирьох знаків при ключі, із застосуванням вивчених штрихів у помірному темпі. Виконує прості вправи та легкі п'єси методом дзижчання у діапазоні квінти (сексти). Використовує засоби музичної виразності у творах різного жанру та характеру. Демонструє технічні можливості труби, виконуючи п'єси рухливого характеру.</p>
<p>Навчальний модуль 2. Продовження роботи над розвитком техніки гри на трубі. Формування художньо - образного мислення.</p>	<p>Удосконалення застосування пунктирного ритму (восьма з крапкою – шістнадцята). Удосконалення навичок використання відповідної динаміки під час виконання творів різного характеру та жанру. Формування почуття міри у застосуванні різних засобів музичної виразності. Удосконалення фразування, застосування цезури, правильний розподіл дихання. Розвиток навичок постійного контролю за чистотою інтонування. Виконання етюдів та легких п'єс із застосуванням пунктирного ритму. Технічний залік. Концертний виступ.</p>	<p>Використовує різну динаміку під час виконання творів різного жанру та характеру. Виконує по нотах та напам'ять музичний матеріал відповідної складності. Свідомо опрацьовує гами, вправи та етюди. Демонструє початкові навички фразування, вміє правильно розподіляти дихання. Виконує гаму та етюд, читає з листа музичний матеріал відповідної складності на технічному заліку. Виконує на концерті дві п'єси різного характеру напам'ять.</p>
<p>Навчальний модуль 3. Віртуальні розвиваючі та допоміжні музичні програми (тюнер, метроном та інші). Удосконалення навичок оволодіння пунктирним ритмом.</p>	<p>Удосконалення володіння штрихами: <i>detache</i>, <i>legato</i>, <i>marcato</i>, <i>staccato</i> та комбінованими штрихами. Ознайомлення з розвиваючими та допоміжними музичними програмами на кшталт «Soundcorset», «Accurate tuner», «One -touch metronome», «Music Crab», «Sibelius», «Vivace : Learn to Read Music», «Sight Sight», «Perfect Ear », «Perfect Piano», «Band -in - a -Box », «Digital _Music _Mentor » (за наявності комп'ютера, планшета, смартфона тощо).</p>	<p>Вільно володіє штрихами <i>detache</i>, <i>legato</i>, <i>marcato</i>, <i>staccato</i> та комбінованими штрихами. Читає з листа музичні твори. Відтворює на інструменті пунктирний ритм. Постійно контролює та корегує виконавський апарат і якість звук у . Знає, та за можливості, користується віртуальними музичними програмами для настроювання інструмента, розвитку почуття ритму, слуху, пам'яті, поглиблення музично -</p>

	Застосування пунктирного ритму. Концертний виступ.	теоретичних знань, набору та відтворення нотного тексту, початків аранжування та створення музики то що. Виконує на концерті одну п'єсу напам'ять
Навчальний модуль 4. Удосконалення динамічних можливостей. Розширення виконавського діапазону. Підготовка до підсумкового контрольного заходу. Виконання вправ на розвиток динамічних можливостей.	Виконання вправ на розширення виконавського діапазону. Подальший розвиток музичного смаку із застосуванням сукупності навичок та компетентностей, набутих протягом навчання. Розвиток навичок самоконтролю якості звуку, чистого інтонування, стійкого метру та правильного ритму. Підсумковий контрольний захід (іспит)	Демонструє власне емоційне ставлення до музичних творів, що виконує, застосовуючи прийоми, штрихи та динамічні відтінки, що опанував (опанувала) протягом навчання. Виконує музичний матеріал, використовуючи діапазон від «соль» малої, до ноти «ре» («мі») другої октави. Володіє навичками контролю якості звуку, чистого інтонування, стійкого метру та правильного ритму. Виконує музичні твори емоційно, використовуючи відповідні засоби музичної виразності. Регулярно та якісно виконує домашні завдання. На підсумковому контрольному заході (іспиті) виконує дві різнохарактерні п'єси та етюд

За підсумками четвертого року навчання учні повинні:

виконувати гами мажорні та мінорні, арпеджіо та його обернення в тональностях до чотирьох ключових знаків у помірному темпі;

виконувати прості вправи, використовуючи метод дзижчання (з мундштуком та без нього) у діапазоні квінти (сексти).

читати з листа музичний матеріал відповідної складності у діапазоні від ноти «соль» малої октави, до ноти «ре» («мі») другої октави; вміти застосовувати різні засоби музичної виразності;

виконувати на інструменті пунктирний ритм; вміти ефективно виконувати домашні завдання, самостійно визначати їх тривалість та раціонально розподіляти навантаження на амбушур;

контролювати якість звуку та вміти його корегувати; вільно виконувати по нотах та напам'ять музичний матеріал відповідної складності

	Програмні вимоги	
	1 семестр	2 семестр
1	Участь у перших концертах (концерти класу, школи тощо).	Підсумковий комплексний контрольний захід (іспит): виконує на комплексному контрольному заході (академічному концерті) програму з 2 (двох) різнохарактерних п'єс напам'ять.
2	Виконує на концерті не менше ніж 1 твір напам'ять.	Підсумковий комплексний контрольний захід (іспит): виконує на комплексному контрольному заході (академічному концерті) 2 (дві) різнохарактерні п'єси напам'ять.
3	Виконання 2-3 різнохарактерних творів на концерті класу, відділу, школи тощо напам'ять.	Підсумковий комплексний контрольний захід (іспит): виконує на контрольному заході (академічному концерті) 2 (дві) різнохарактерні п'єси напам'ять
4	На технічному заліку виконує гаму та етюд, читає з листа п'єсу відповідної складності. Виконує на концерті твір/твори напам'ять.	Підсумковий комплексний контрольний захід (іспит): виконує 2 (дві) різнохарактерні п'єси та етюд напам'ять.

6. Критерії оцінювання рівня досягнення результатів навчання

Запропоновані критерії оцінювання поточного контролю учня/учениці дозволяють виявити динаміку процесів, пов'язаних з віковими змінами, рівнем досягнень, результатів навчання за типовою навчальною програмою «Музичний інструмент труба».

Навчальні досягнення учня/учениці першого-другого років навчання підлягають вербальному оцінюванню. Для оцінювання учнів пропонується система з чотирьох рівнів:

«має значні успіхи» – високий рівень;

«демонструє помітний прогрес» – достатній рівень;

«досягає результату за допомогою викладача» – середній рівень;

«ще потребує уваги і допомоги» – початковий рівень.

На третьому-четвертому роках навчання досягнення учнів оцінюються як вербально, так і в балах за 12-ти бальною шкалою.

Бальне оцінювання передбачає поділ досягнутих результатів також на чотири рівні:

початковий (1-3 бали).

середній (4-6 бали).

достатній (7-9 балів).

високий (10-12 балів).

Рекомендується розробити Свідоцтво досягнень учнів для оцінювання за такими критеріями (ставиться графічна позначка + чи ✓).

Нижче наведено зразок Свідоцтва досягнень з навчальної дисципліни «Музичний інструмент труба» учнів першого-другого років навчання. Для учнів третього-четвертого років навчання досягнення оцінюються за відповідною шкалою балів (наприклад, високий рівень досягнень «має значні успіхи» дорівнює 10-12 балам).